

Hyrnsalmi Vonkka
kaivauskertomus

Liitteenä 26 karttaa ja profiilia sekä 46 valokuvaa
(25730 - 75) ja löydöt KM 15393:1-2526 (Vonkka II) 16
(liitteet 1-7 ja 9-46) sekä KM 15392:1-50 (Vonkka I)

Kun kesällä 1960 inventointiin Hyrnsalmen vesistöjen rantoja, joihin Seitenoikean voimalaitoksen valmistuminen aiheuttaisi muutoksia, löytyi Hyrynjärven länsirannalta, ns Vonkan hiekoilta merkkejä laajasta kivikaütisesta asuinpaikka-alueesta. (Ks M. Huurteen inventointikertomus top. arkistossa ja löydöt KM 15082).

Koska vesi noustessaan peittäisi osittain asuinpaikka-alueen alleen, suoritettiin paikalla kesällä 1961 kaivauksia, joita varten Oulujoki Oy:ltä saatiin varoja. Asuinpaikka-alueen laajuuden vuoksi ei sitä kokonaisuudessaan voitu tutkia, vaan tutkimukset keskitettiin lupaavimmalta vaikuttavalta paikalle, joka nimitettiin Vonkka II:ksi. Täällä kaivettiin kaikkiaan 304 m². Lisäksi tehtiin kaivaus tämän eteläpuolella olevalle paikalle, Vonkka I, josta inventoitaessa oli löytynyt keramiikkaa. Tämän kaivauksen laajuus oli vain 24 m².

Kaivauksen johtajana toimi allekirjoittanut ja kartanpiirtäjä-apulaisena arkeol. ylioppilas Liisa Vedenpää. Kaivajina olivat Ritva Salola-Lavanne ja Pirkko Fors Helsingistä sekä Erkki Hakkarainen, Esko Pääkkönen, Jaakko Keränen, Ulla Keränen, Ulla Tiainen ja Riitta Hirvelä Hyrnsalmelta. Kaikki eivät kuitenkaan olleet yhtä aikaa töissä. Kaivaus tapahtui 27. 6 - 26. 7. 1961

Helsinki 26. 8. 1962

Matti Huurre.

Vonkka I

Kaivauspaikka Vonkka I sijaitsee Vonkan hiekkojen eteläpäässä niemekkeessä, joka jää Niittyjoen eli Tuomijoen ja järven väliin joen pohjoispuolelle. Joen suisto on matalaa ja märkää suoniit-tyä, josta pohjoisessa kohoaa kuiva kangas. Tästä kankaasta pis-tää kaakkoon päin pitkin järvenrantaa pitkä niemeke, jonka jär-ven puoleinen reuna on kulunut jyrkäksi matalaksi törmäksi. Tör-mästä järveen päin on leveä hietikkoalue. (Ks. karttaliite 1 ja valokuvat 1 ja 4.)

Mainitusta törmästä erään kannon juurelta löytyi inventoita-essa kiilteensekaista keramiikkaa ja kaivausalue sijoitettiin sen luo. Paikalla kaivettiin ruudut I:1-6 siten, että törmä tuli ruu-tujen I:3 ja 4 rajalle. Vedennousun raja 156,70 m y.m.p. kulki täällä törmän alapuolella.

Alhaalla, ruutujen I:1-3 alueella oli hiekka aivan sekaisin eikä minkäänlaisia kerroksia ollut näkyvissä. Kvartsi-iskoksia ja -esineitä löytyi jonkin verran. Törmän päällä oli näkyvissä heik-ko kulttuurikerros, mutta löytöjä ei tullut paljon. Ruudusta I:6 löytyi kuitenkin pieni pyöreä liesikiveys, joka osittain ulottui ruudun A:6 puolelle (valokuva 3, liite 10). Keramiikkaa ei löytynyt muualta kuin koekuopasta, joka kaivettiin saman kannon juurelle, josta sitä tuli inventoitaessakin. Tämä keramiikka on ns. Säräis-niemen tyyliä 2, ja aivan samanlaista on löydetty ainakin Säräis-niemeltä, Suomussalmelta ja Vihannista.

Koska löydöt olivat niukkoja ei kaivausaluetta laajennettu. Sen sijaan tehtiin koekuoppia törmää pitkin niemenkärkeen päin n. 2 m:n päähän toisistaan.

Sieltä täältä tuli koekuopista kvartsi-iskoksia aina 40 m päästä kaivausalueesta (koekuopat XX ja XXI), mutta selvää kulttuurikerrosta ei missään näkynyt. Niemen kärjessä päin onkin maasto kulunut enemmän kuin kaivauspaikan luona. Ylemmäksi metsään kaivetut koekuopat eivät tuottaneet tulosta.

Kaivauksen perusteella näyttää siltä, että huomattava osa asuinpaikasta on vierinyt järveen. Osa siitä on kuitenkin säästynyt, kuten esim. liesi osoittaa, ja se jää vielä vedenpinnan kohottuakin näkyviin.

Maaperä oli hienoa kivetöntä hiekkaa.

Kiintopisteessä oli vedenpinta, koska kaivaus oli aivan lyhytaikainen. Sen korkeus 354 vastasi korkeutta 155,74 m y.m.p.

Vonkka II

Kaivausalue Vonkka II sijaitsee Vonkka I:stä n. 300 m olevasa niemessä. (Ks. kartta liite 1 ja kuva 4). Seuraavassa niemessä siitä pohjoiseen on Vonkan campingalue. (Vrt. kuva 5).

Paikka on mäntykangasta ja se on kulunut pahasti rannasta, missä on puutavaran varastoaluetta, uiton puomipinoja jne. Rannassa on leveähkö hietikko, joka muodostaa niemeen pitkän kapean kärjen. Sen tyvestä oli puut kaadettu ja paikalla oli oksien ym. muodostamaa ryteikköä. Hietikolta niemen kohdalta löytyi keramiikkaa, kourutaltan kappale, katkelma tasakantaisesta piinnoolesta jne. Koska nämä pintalöydöt olivat tällä kohdalla runsaampia kuin muualla Vonkan alueella, sijoitettiin kaivausalue tähän.

Kiintopisteenä käytettiin suurta kantoa, jonka korkeus 128 vastasi korkeutta 158,02 m y.m.p., mikä saatiin Hyrynjärven vedenpinnasta (155,74 m y.m.p.)

Kaivausalueen suurin pituus niemen suunnassa oli 21 ruutua eli ruudut I:h - 13. Alueella d - 5 sen leveys oli 4 ruutua eli rivit A - III. Rivin 5 kohdalla kaivettiin lisäksi järveen päin ruudut IV - V:5.

Niemen kärkeen päin, rivit e - h, alue jää kapeammaksi, koska siellä löydöt kävivät vähäisiksi. Rivistä 5 lähtien ylöspäin täytyi aluetta myös kaventaa, sillä pöllipinot olivat tiellä. Rivien 11 - 13 kohdalla laajennettiin kaivausta ruutuihin (B) C - E: 11 - 13. Lisäksi tehtiin erillinen kaivaus ruuduissa O - S:13.

Profiili

(liite 5, valokuvat 12 - 14)

Maa oli paikalla pehmeää hiekkaa, jossa kivistä ei ollut haittaa. Sen sijaan puiden kannot ja juuret tekivät kiusaa.

Alempana kaivausalueen pinta oli aivan hietikkoo ilman kasvillisuutta. Päältä katsoen olisi voinut olettaa, että vesi olisi sekoittanut kaikki kerrokset tällä alueella. Kaivaus kuitenkin selvitti, että niin ei asia ollut. Kuten ruuturivien I ja II väliltä piirretty profiili osoittaa (liite 5) näkyi maassa selvät kerrokset aina ruutuun I:h asti, joskin alhaalla jo pohjavesi häyttasi niiden havaitsemista.

Kerrokset erottuvat selvinä profiilissa. Alhaalta ruuturiville 3 asti ei pinnassa ollut minkäänlaista turvekerrosta, vaan päällä oli vaalea hieno hiekka, vahvuudeltaan 10 - 20 sm, alhaalla yli

30 sm. Ylempänäkin oli tällainen vaalea hiekka nähtävissä, mutta sen päällä oli kasvillisuuskerros. Ilmeisesti tämä hiekka on tulvien paikalle kuljettamaa. Ylempänä, rivistä a lähtien oli tämän vaalean kerroksen alla ohut hiiltynyt kerros, joka vaikuttaa entiseltä maanpinnalta. Sen alla oli melko vahva kerros kellertävää hienoa hiekkaa, jossa paikoin oli hiilensekaisia kerroksia (I:3-4). Tämän kellervän kerroksen alla näkyy ruutujen I:b - I:3 alueella ohut tummanruskea kerros, jossa oli sekaisin hiiltä ja palanutta kiveä (ks alla).

Sen alla (ja siellä, missä sitä ei ollut, heti vaalean tai kellervän hiekan alla) oli harmaa tai ruskea likamaakerros, jossa paikoin näkyi keltaisempia tai punaisempia paikkoja, hiili-alueita, punamultaa jne. Ruudusta I:c alaspäin ruutuun I:f ulottui nokimaa-alue (ks alla).

Varsinaisen kulttuurikerroksen vahvuus vaihteli 30 - 120 sm. Vahvimmillaan se oli ruutujen I:e - I:8 välillä, oheni siitä alas ja ylöspäin.

Kiinteät muinaisjäännökset

Kuten jo profiilista puhuttaessa edellä mainittiin tuli kaivauksessa esille palaneen kivenmurskan ja hiilen sekainen kerros, joka ulottui ruutujen A:a - A:3, I:b - I:3 ja II:b - II:3 alueelle ja jatkui vielä ilmeisesti rivin B puolelle. (Kaivauksen yleiskartta, liite 4). Muodoltaan kaivauksessa paljastunut osa oli epämääräisen nelikulmion muotoinen ja sen rajat olivat melko epäselvät paitsi ruuduissa A:a, I:a - b ja II:b, joissa sitä rajoitti selvä vaalea vyöhyke. Näytti siltä, että täällä vaalea

pintahiekka ulottui pitkälle mainitun kerroksen alle. (Vrt. profiili 5 ja valokuva 14). Tämä kerros vaikutti jonkinlaiselta permannolta, mutta varmuutta sen laadusta ei kaivauksessa saatu.

Tämän alueen lähellä ruutujen A:b - d, I:b - f, II:c - f ja III:d - e alueella oli noen sekainen alue, joka oli syvemmällä likaisen maan sisässä. Sen alue oli rajoiltaan epämääräinen ja mahdollisesti se oli muodostunut veden huuhtoessa e.m. hiilialuetta

Liesiä tuli kaivauksessa esille kaikkiaan 18. (Ks. liitteet 4,7 ja 11 - 24 sekä valokuvat 15 - 41). Useimmat niistä olivat hyvässä kunnossa, toiset hiukan hajonneet (esim. ruudussa II:3). Muodoltaan ne yleensä olivat soikeita, koko yleensä 60 x 100 sm, mutta joukossa oli myös pyöreähköjä, kuten pieni liesi ruudussa II:6 (läpimitta n. 60 sm) tai suuri ruudussa B:11 (läpimitta n. 150 sm). Alin liesistä oli ruudussa II:b, muut olivat: I:1, A:1, II:3, I:5, II:6, I:8, II:8, A:8, A:11, I:12, B:11, C:11, C:11 - 12, C:12, D:12, C:13, P:13 ja R:13.

Liesien lisäksi oli alueella laajahkoja hiili- ja nokiläis-kiä kaikkiaan 11. Osa niistä oli ilmeisesti nuotion pohjia, kuten esim. alimpana, ruutujen A - I:d rajalla oleva, mutta kaikkia ei sellaisiksi voi selittää. Varsinkin kaksi laajinta oli muodoltaan erikoista.

Toinen niistä oli ruudussa III:2. Liite 25). Osa ulottui ruudun II:2 puolelle ja siitä piirrettiin profiili ruutujen II ja III väliltä. (Liite 6 c). Siinä oli pinnalla ohuen puhtaan hiekkakerroksen alla nokimaakerros, jonka alla tuli tavallinen kulttuurikerros. Kulttuurikerroksen sisässä oli paksu kerros tum-

maa noki- ja hiilimaata ja tämän sisällä pieni alue vaaleampaa kulttuurimaata. Alempana oli ruudun III:3 puolella punamullan sekaista, toisella puolella taas tavallista kulttuurimaata. Vaaleampi kulttuurimaa tuli esille myös ruudussa III:2 nokiimaan keskeltä ja myös parissa kohdassa oli punamultaläiskiä. Alimana profiilissa näkyi kerros mustaa hiilen ja noen sekais- ta maata, jonka seassa oli palaneita kiviä. Sen alla oli jo puhdas maa. Koko likamaa-alue muodosti "kuopan" puhtaaseen maahan.

Toinen likamaa-alue oli ruudussa III:4. Ylempänä sen muodosti nelikulmainen hiilikehä, joka miltei täytti koko ruudun. Yleiskartta, liite 4). Hiiltä ei kylläkään ollut katkeamattomana kehänä, mutta hiililäiskien välissä oli tummempaa likamaata. Alempana hiilijäljet jatkuvat, vaikka alue pienenee. (Liite 26). Välillä on noensekaista likamaata. Vahvuudeltaan tämä läiskä oli 66 sm.

Pieniä pyöreitä hiililäiskiä, monet kehämäisiä, läpimital- taan n. 25 sm, joita voisi olettaa paalunjäljiksi oli ruuduis- sa A:c, A:a, I:a, I:1, ja I:2. Mitään selvää järjestystä ei niis- sä voinut huomata (yleiskartta, liite 4).

Punamultajälkiä oli alueella useita. Jotkut niistä olivat ai- van vähäisiä, monet taas laajoja, joita voisi olettaa haudoiksi. Esim. ruuduissa I. II:a, "permannon" alla oli tällainen ja toinen ruuduissa A - I:6 (ks. profiili, liite 6 b).

Laaja punamulta-alue tuli näkyviin ruutujen C - E:11 - 13 alu- eella, josta se näytti jatkuvan ainakin kaivamattomien ruutujen F - H:14 - 15 alueelle. Sen vahvuus oli 20 - 30 sm ja se alkoi heti turpeen alta. Tällä alueella oli useita liesiä ja lisäksi paljon suuria kiviä, joilla ei ollut mitään selvää järjestystä.

(Liite 7). Ruutujen C - E:12 - 13 alueella tuli näkyviin n. 3,5 m pituinen ja n. 1 m levyinen lähes suorakaiteen muotoinen alue tummaa likamaata, joka ulottui huomattavasti ympäristöä syvemmälle. Sen keskellä oli hiililäiskä. Osa kivistä oli tämän "haudan" päällä. (Liite 7, valokuvat 42 ja 43).

Tässä yhteydessä voi mainita, että kaivausalueen luoteispuolella oli laaja, n. 30 m läpimittainen pyöreä painauma, jonka reunalla kaivausalueen rivi 13 kulki. Tämä painauma lienee luontainen.

Kaivauksessa tuli löytöjä runsaasti, kaikkiaan 2526 luettelotun numeroa.

Keramiikan joukossa oli varhaiskampakeramikkaa, Säräisniemen tyyliä 1 ja myös hiukan Säräisniemen tyyliä 2. Ne näyttivät olevan sekaisin kerroksissa.

Kiviesineitä löytyi 12 kpl. Niistä kuusi on kirveitä, talttoja tai niiden tekeleitä. Kaksi niistä (KM 15393:1027 ja 1028) löytyivät ruudusta II:2 aivan toistensa vierestä (kuva). Siimanpainoja on kaksi, liuskenuolen katkelmia (Pyheensillan tyyppiä) samoin kaksi. Loput kaksi ovat epämääräisiä kiviesineitä. Hiomimia ja niiden kappaleita löytyi runsaasti. Mm. tuli ruudusta III:3 kiertäen hangattu hiomalaaka (koko 44 x 30 (16) x 15 sm), joka jätettiin Hyrynsalmen kansalaiskoulun kokoelmiin (kuva 11).

Piitä löytyi paikalta, jonkin verran, joukossa muutamia kaapimia ja esineiden katkelmia.

"Permannon" luota löytyi kaksi kappaletta outoa mustaa ainetta, jotka mahdollisesti ovat jotain riipuksia(?).

Palanutta luuta oli myös paikalla ja sen joukosta löytyi myös koristeltuja katkelmia.

Ruudusta I:a löytyi kappale vuolukivestä tehtyä, ilmeisesti Ananino - tyyppisen pronssikirveen valinmuottia.

Kvartsiesineitä ja iskoksia kertyi paikalta runsaasti. Esineistä mainittakoon erikoisesti pienet pyöreät kvartsikaapimet. Todellinen "pajan" paikka näyttää olleen ruudun I:7 kohdalla, josta tuli toistasataa esinettä ja n. 2700 iskosta, kun esim. ruudusta I:8 iskoksia tuli vain 275 kpl.

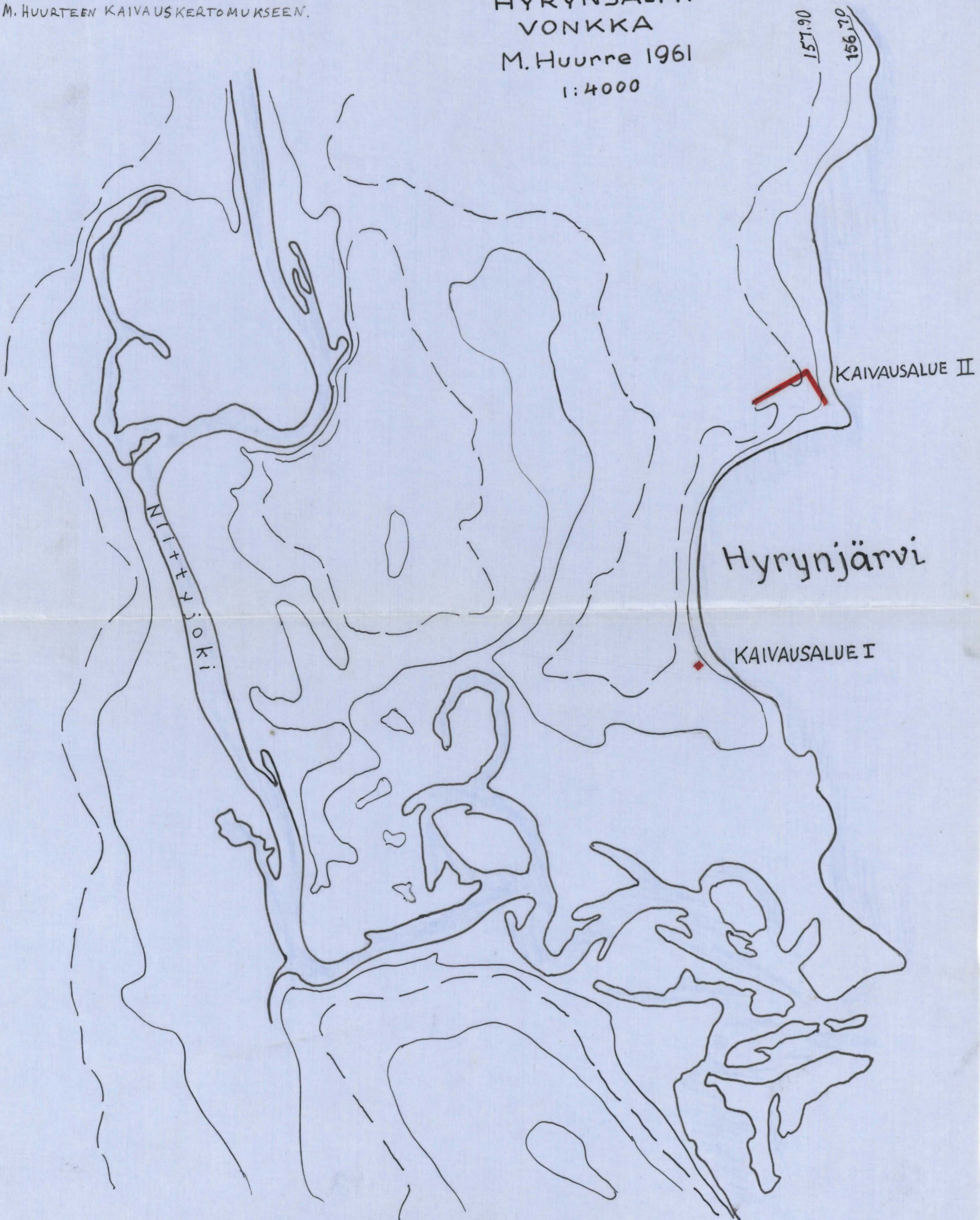
Kuten edellisestä selviää oli kaivaus Vonkassa varsin tuloksellinen. Kysymyksessä on selvä järvenranta-asuinpaikka, eikä veden pinta ole juuri muuttunut siitä ajasta lähtien. Vonkka II:ssa on asutusta ollut varhaiskampakeramikan ajalta pronssikaudelle (ei tietenkään yhtäjaksoisesti), mutta ainakin tähänastisten löytöjen perusteella Vonkka I:ssä on edustettuna vain jälkimmäinen kausi (Säräisniemi 2). Myös näille paikoille, joilla kaivauksia suoritettiin, jäi vielä paljon tutkimatonta aluetta puhumattakaan muista alueista, aina Oulu Oy:n sahalle asti, joille inventoinnin perusteella asutus näyttää ulottuneen. Joka tapauksessa ainakin Vonkka II:n kohdalla suurin osa säilyneestä asuinpaikasta näyttää jäävän Seitenoikean padotusrajan yläpuolelle.

LIITE 1

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN.

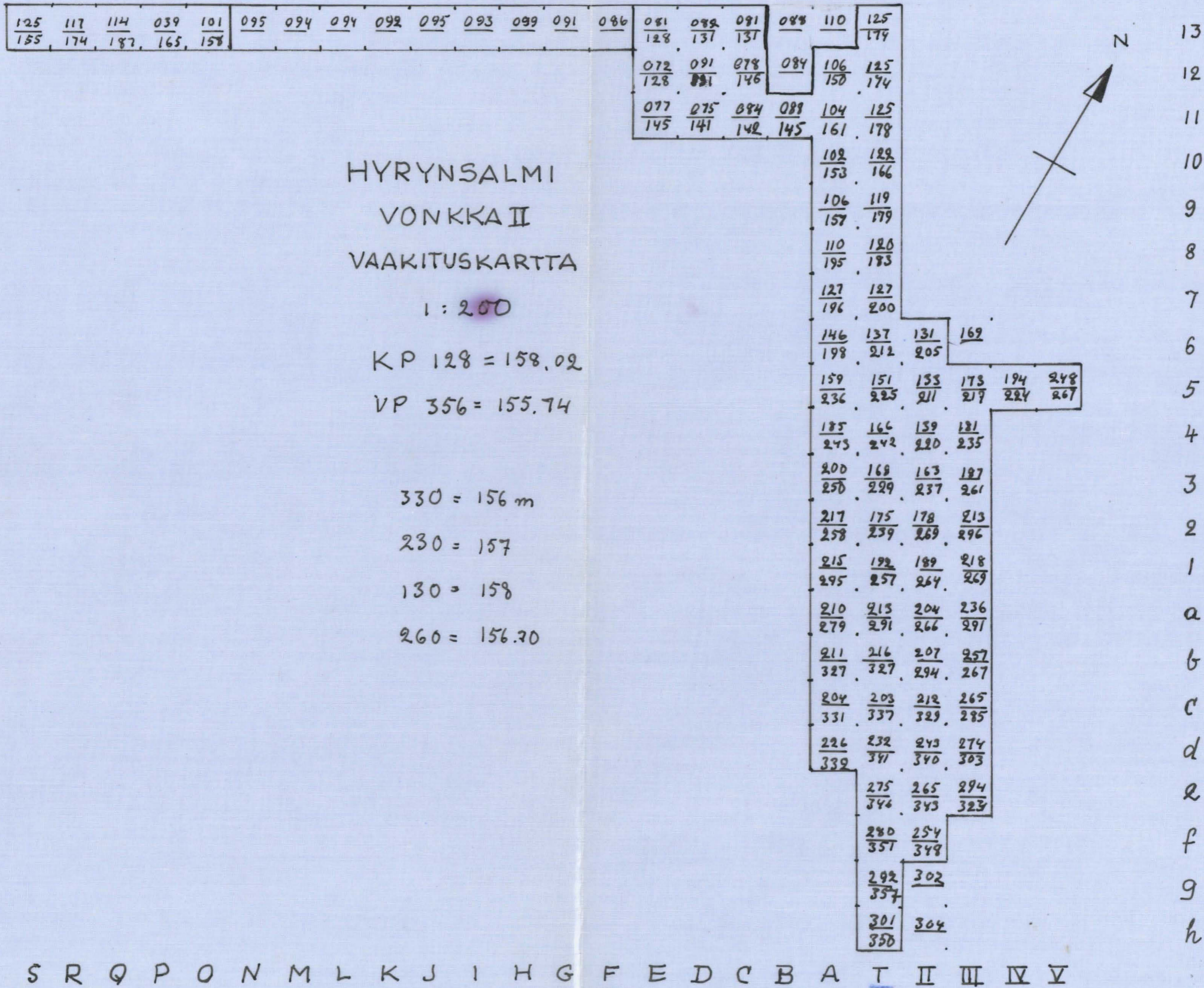
HYRYNSALMI
VONKKA
M. Huurre 1961
1:4000

LIITE 2.

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN.

HYRYNSALMI
VONKKA II
VAAKITUSKARTTA

1 : 200

KP 128 = 158.02

VP 356 = 155.74

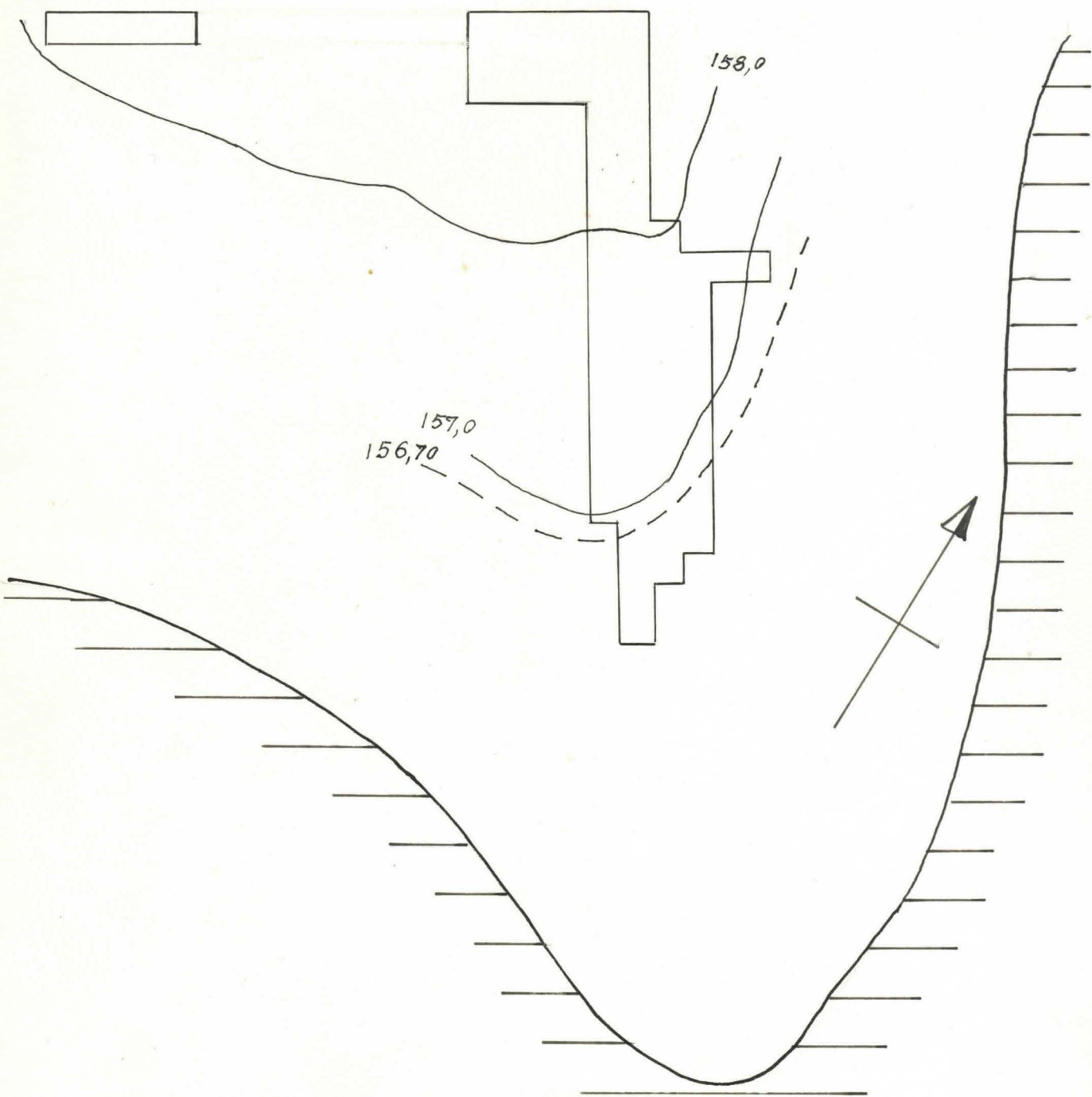
330 = 156 m

230 = 157

130 = 158

260 = 156.70

HYRYNSALMI
 VONKKA II
 M Huurre 1961

HYRYNJÄRVI

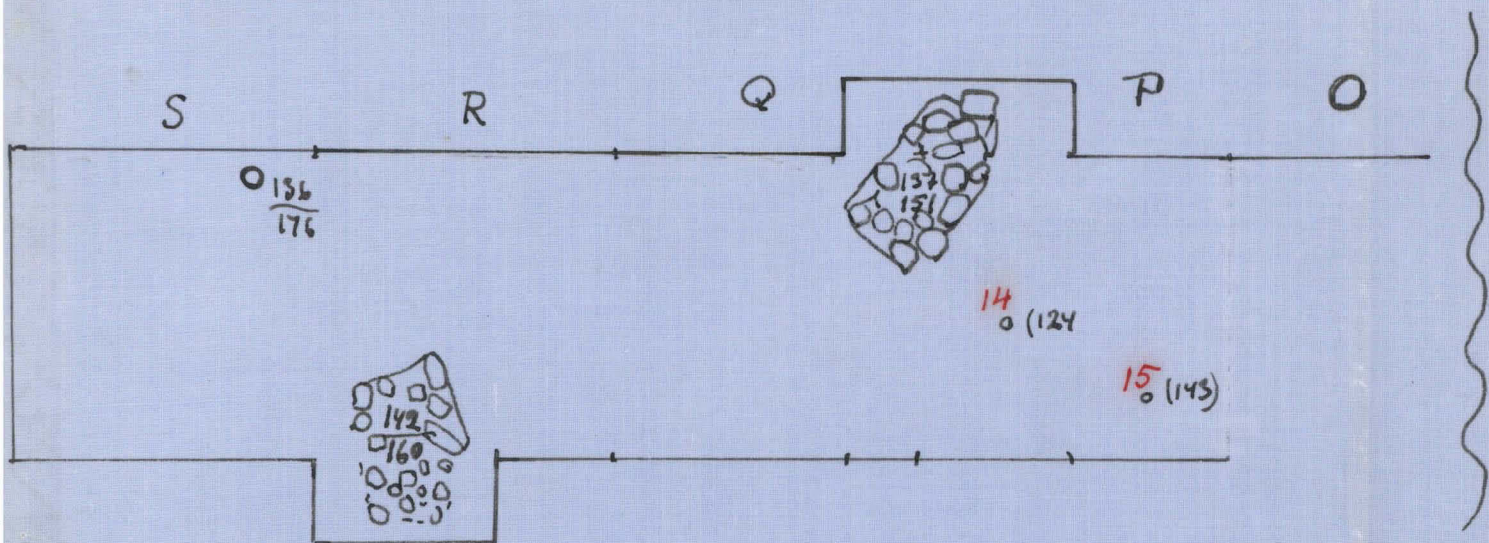
1:400

VP 155.74

LIITE 3

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN.

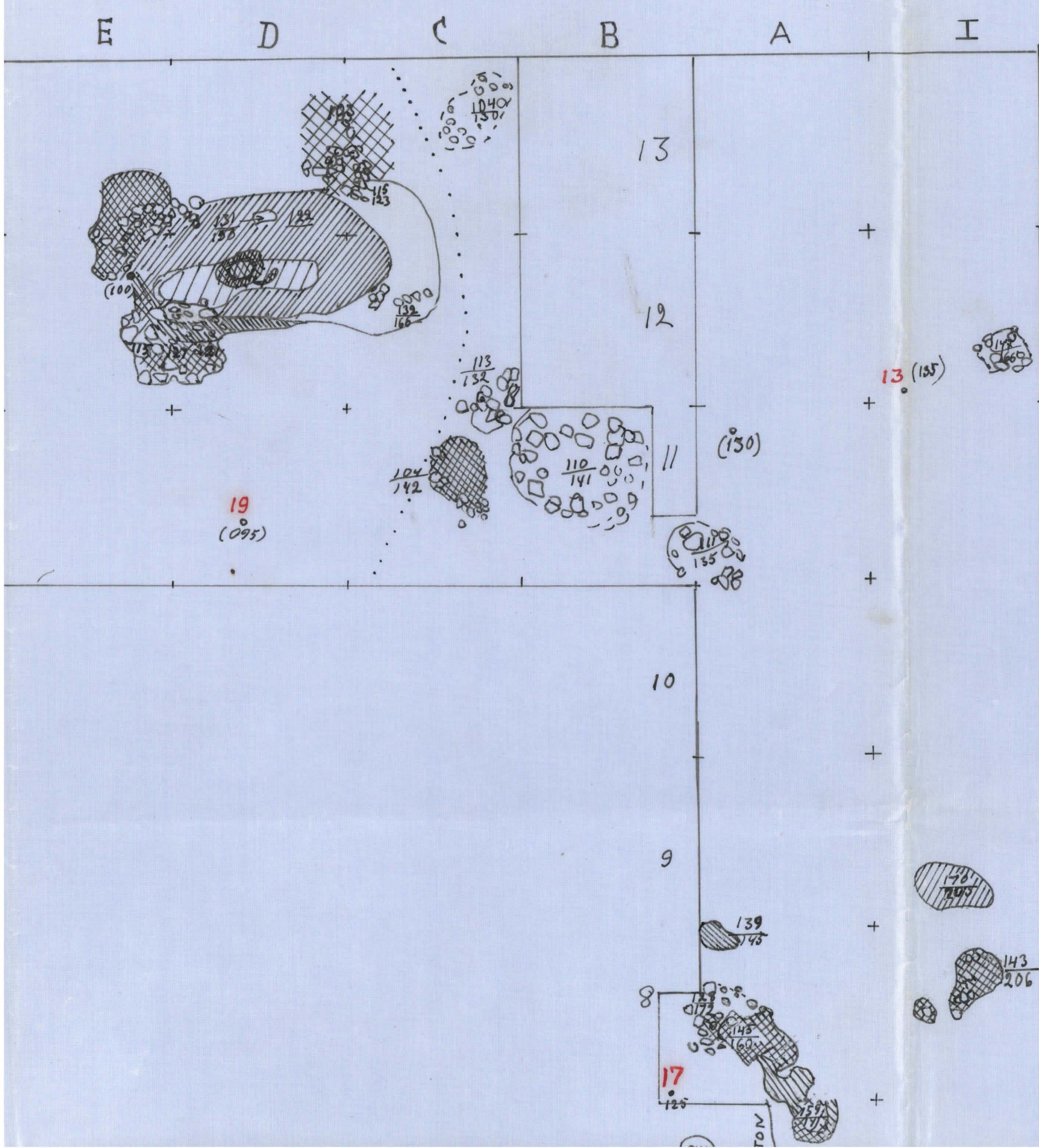
HYRYNSALMI
VONKKA II

KAIVAUSALUEEN YLEISKARTTA

L. VEDENPÄÄ - M. HUURRE 1961

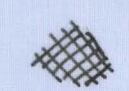

1 : 50

KP 128 = 158,02 m.y.m.p.

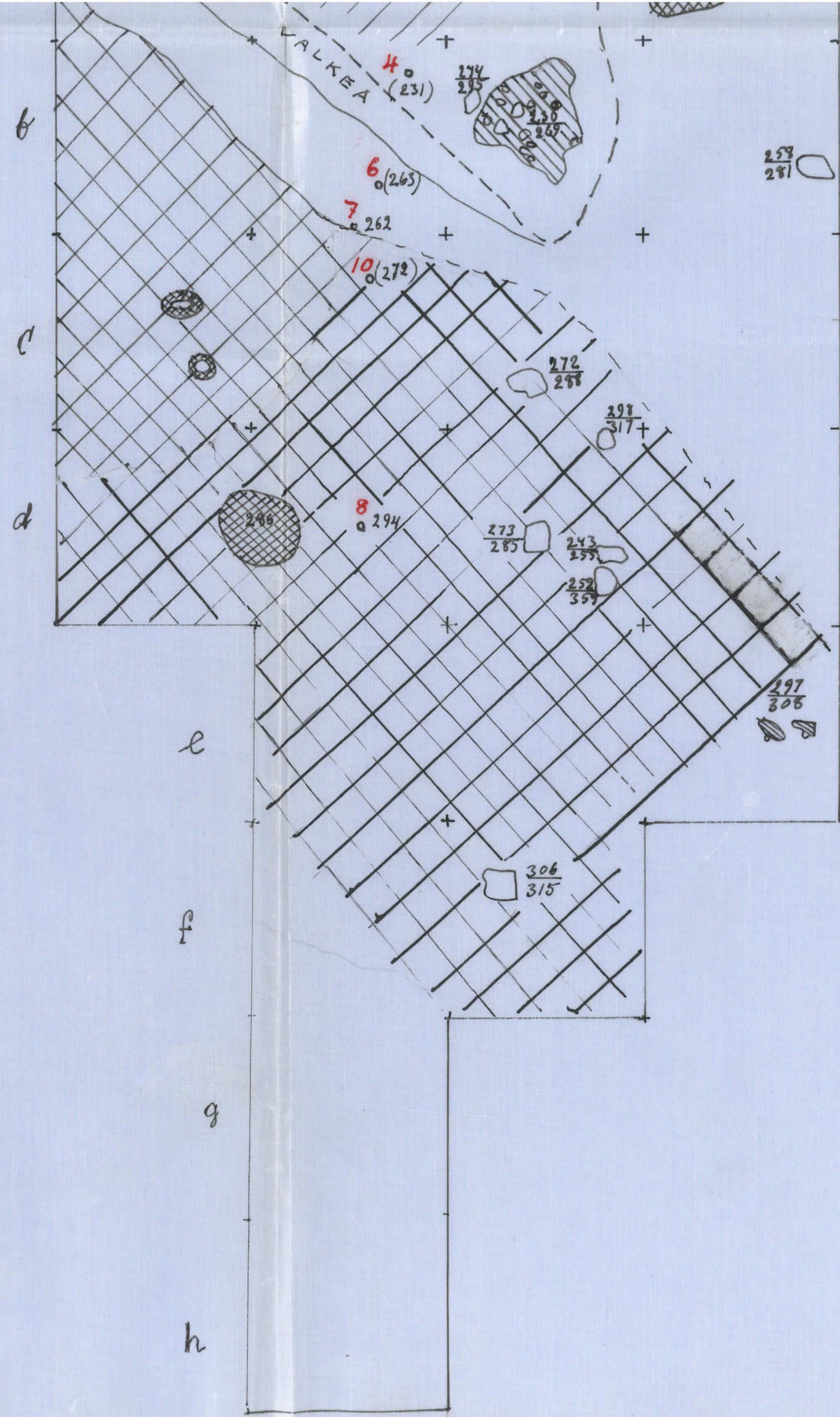
- LÖYTÖ 1 Siimapaino (200) I:4
 " 2 Siimapaino (222) I:1
 " 3 Taltta (204) I:5
 " 4 Mustaa ainetta I:b
 " 5 Valinmuotin kappale I:a
 " 6 Piiesineen katkelma I:b
 " 7 Piikaavin (262) I:b
 " 8 Mustaa ainetta (294) I:d
 " 9 Piisäle (283) I:a
 " 10 Liuskepuikko (272) I:c
 " 11 Taltan teelmä (215) II:2
 " 12 Kiveen teelmä (215) II:2
 " 13 Liuskenpuolen ktk. (135) I:12
 " 14 Kiviesine (124) P:13
 " 15 Piikaavin (147) P:13
 " 16 Kirves (152) A:7
 " 17 Piikaavin (125) 13:8
 " 18 Taltta (130) A:12
 " 19 Taltta (095) D:11
 " 20 Liuskenpuolen ktk. (100) E:12

 Hiili-nokimaa
 Heikko nokimaa

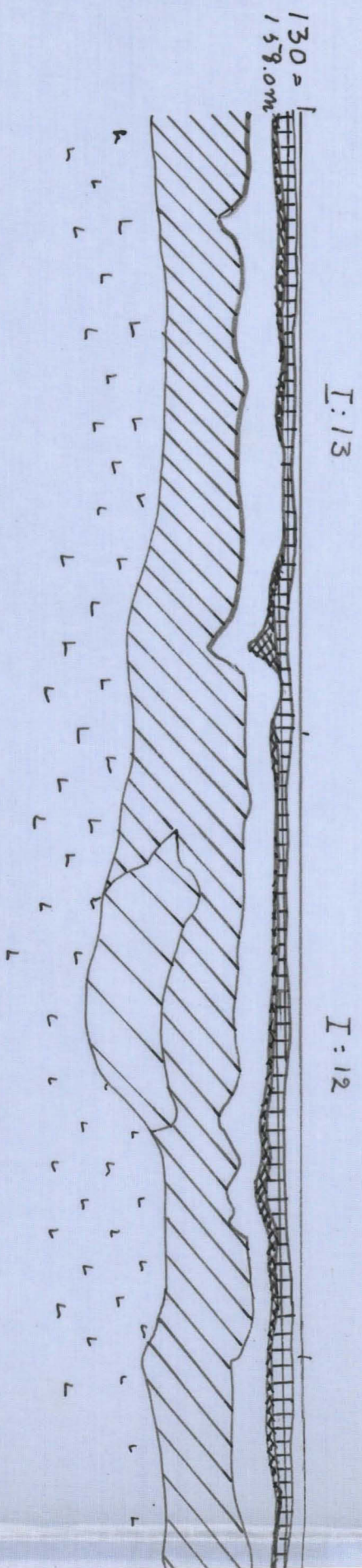

HYRYNSALMI
VONKKA II

PROFIILI RIVIEEN I ja II VÄLISTÄ

MITTAKAAVA 1:20

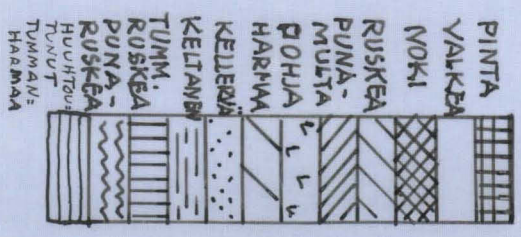
L. VEDENPÄÄ 1961

M. HUURTEEN KAIVAUS

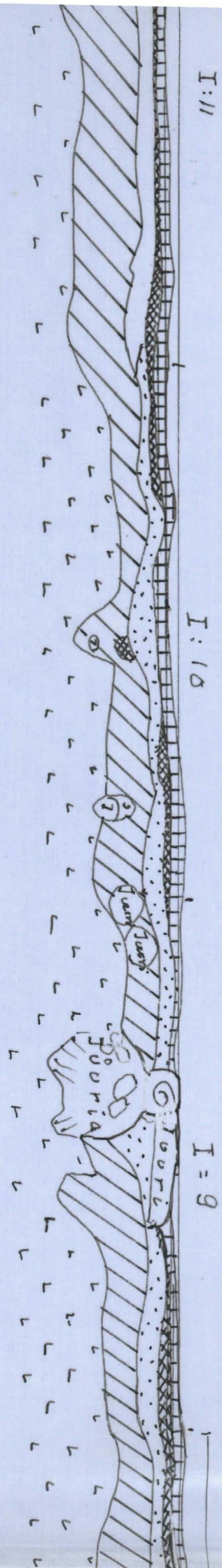
K P 128 = 158,02 m.y.p.

LIITE 5

M. HUURTEEN KAIVAUSSKEATOMUKSEEN.

I:11

I:10

I=9

FURNIA

1

2

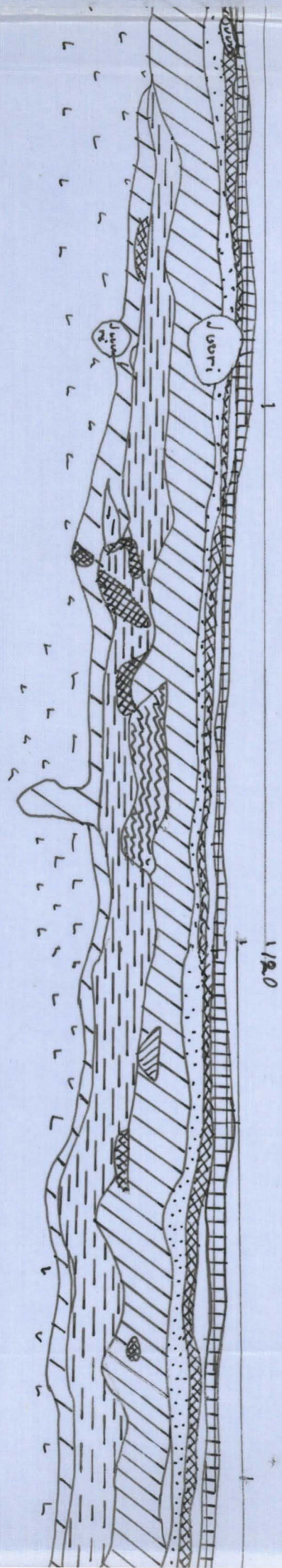
3

I:8

I:7

I:6

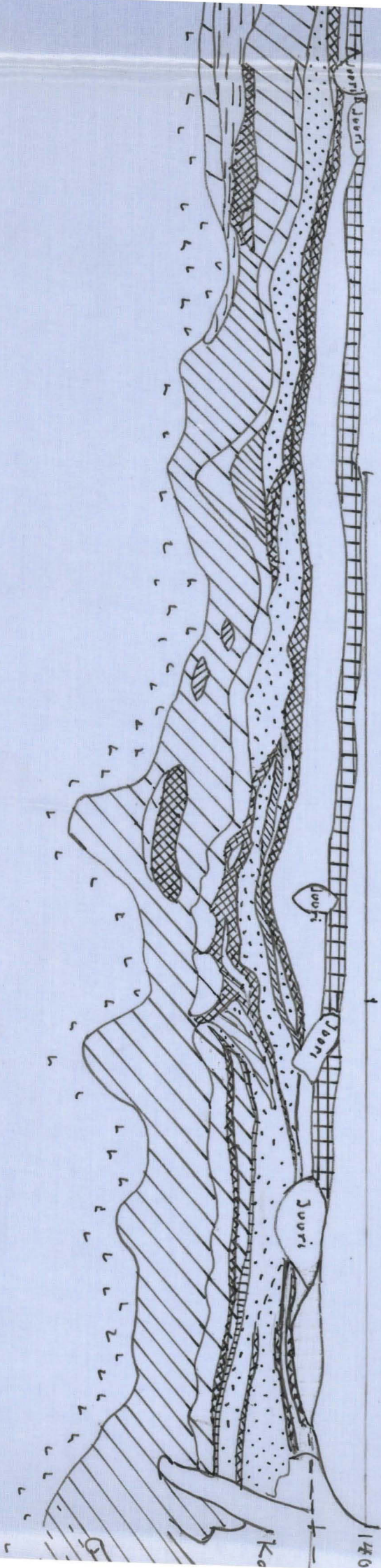

I:5

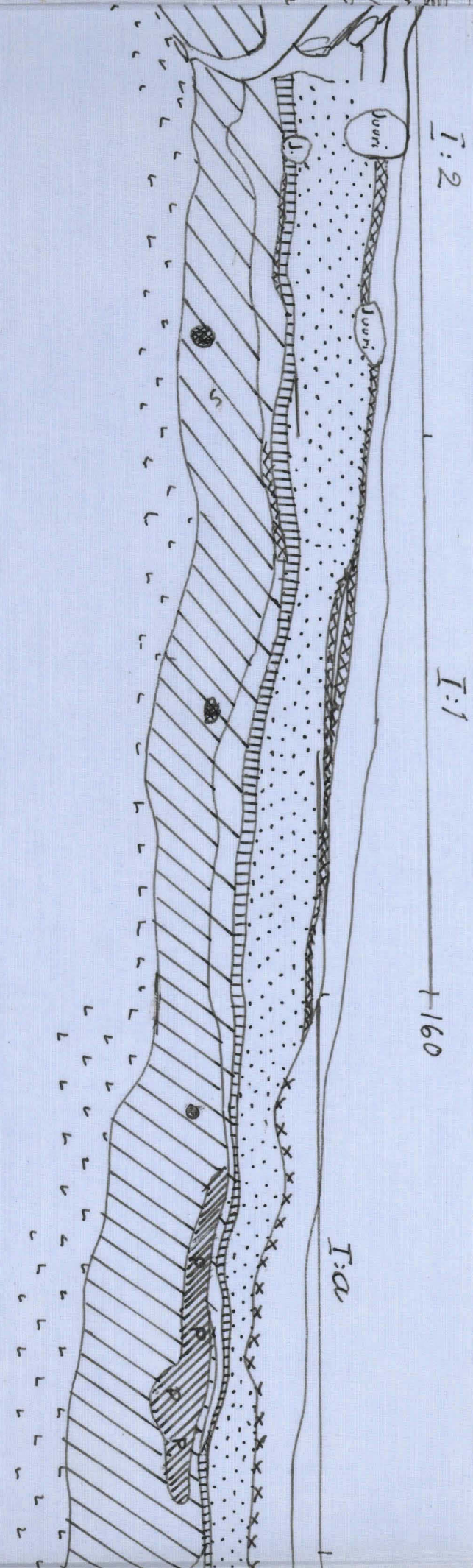
130 = 158,0 m

I:4

I:3

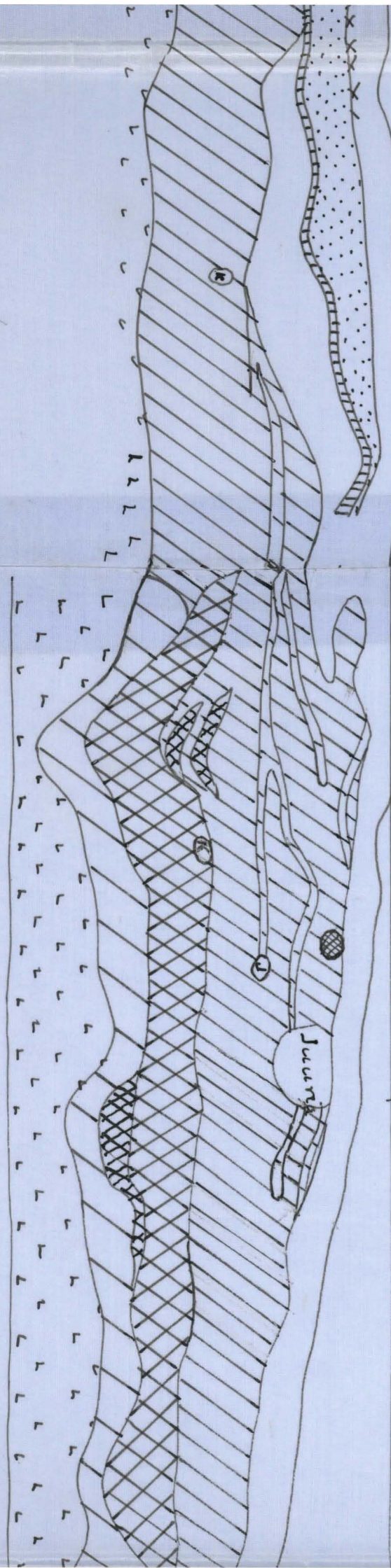

I. G

200

I C

I d

210

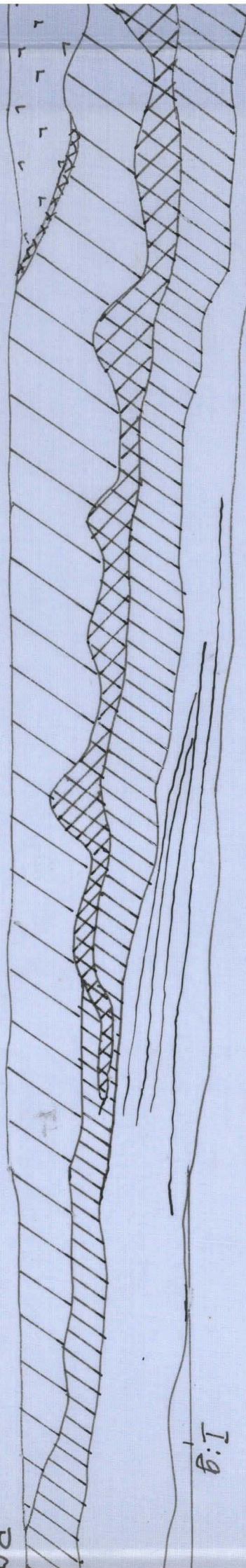
I:e

I:f

250

I:g

Po

F

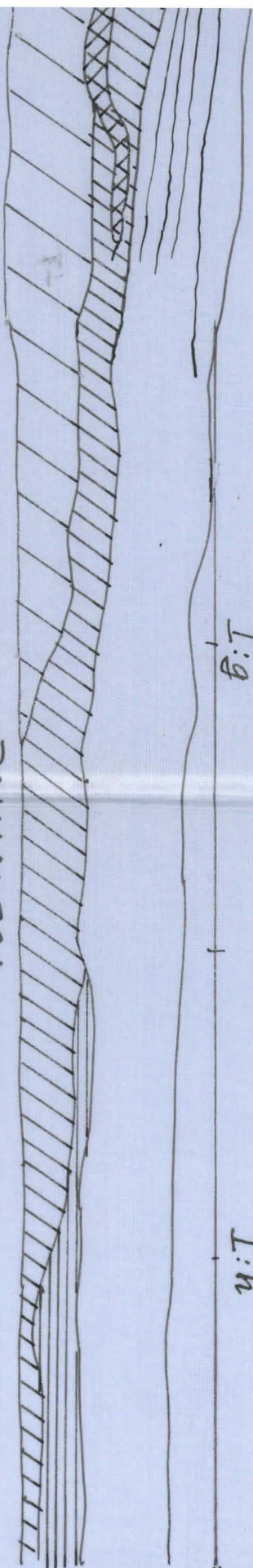
1 250

I:g

I:h

280

POHJAVESI

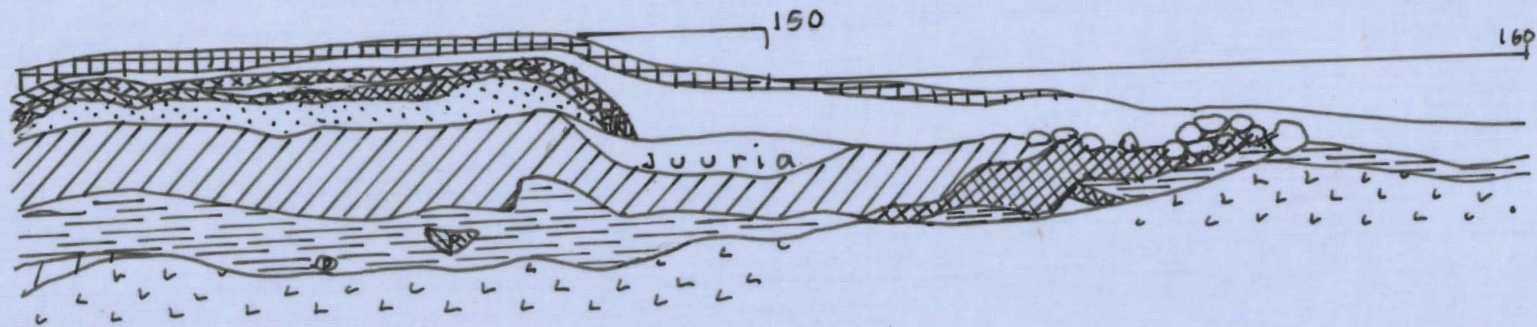
LIITE 6

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN

HYRYNSALMI

VONKKA II

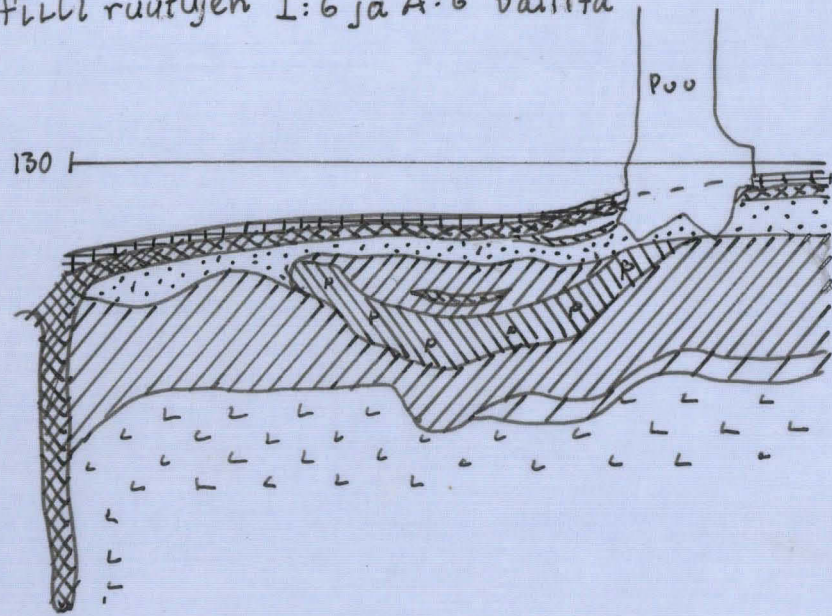
PROFILLI II:5 ja 6 väliltä

6a

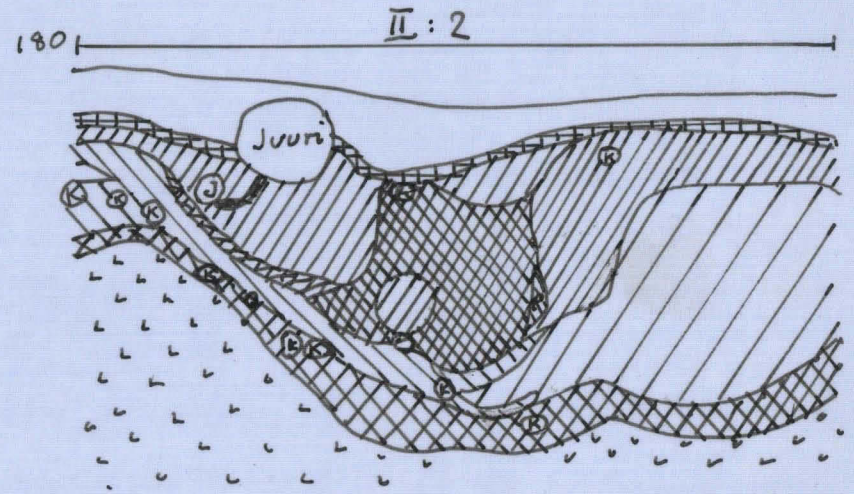

Profiili reutujen I:6 ja A:6 väliltä

6b

Profiili reutujen II:2 ja III:2 väliltä

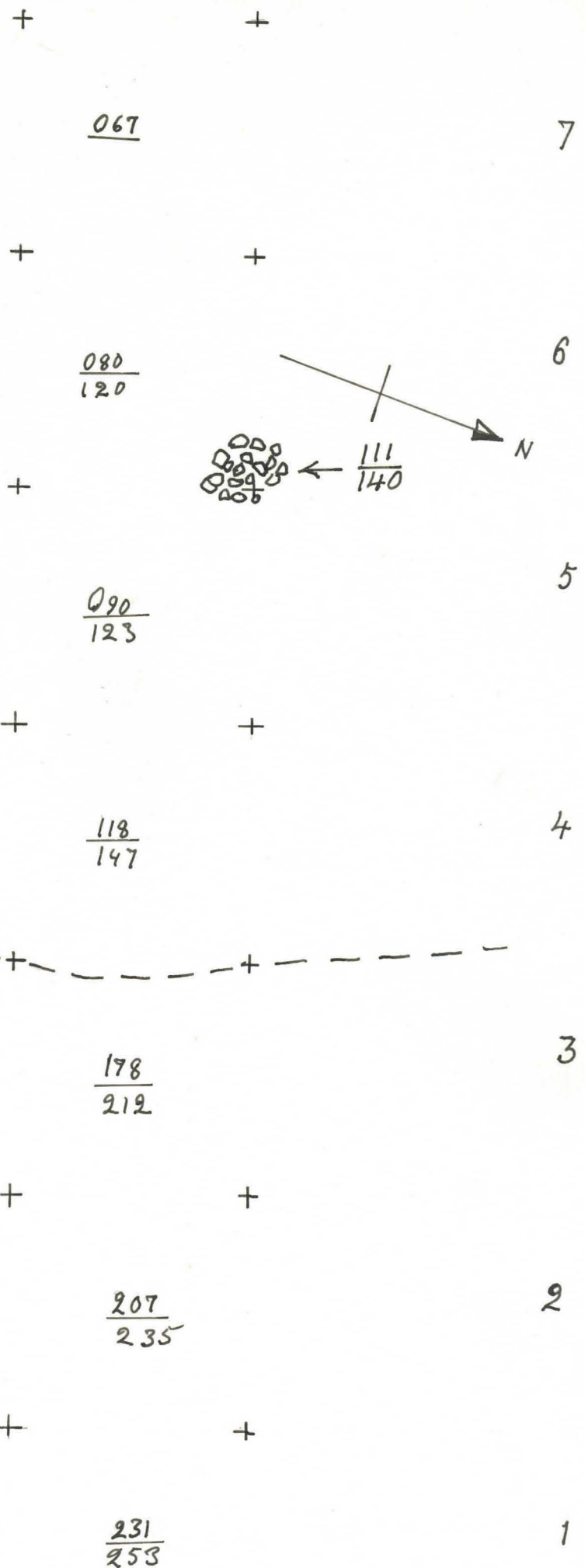
6c

HYRYNSALMI
 VONKKA I
 M. Huurre 1961
 1:50
 KP=VP=354

LIITE 9.

M. HUURTEEN
 KAIVAUSKERTOMUKSEEN

TÖRMÄ — — — — — + — — — — — + — — — — —

Ruukun palasia
 kannon alta

II + I + A

LIITE 10.

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN.

HYRYNSALMI

VONKKA I

Liesi ruudussa I:6-A:6

L. Vedenpää 1961

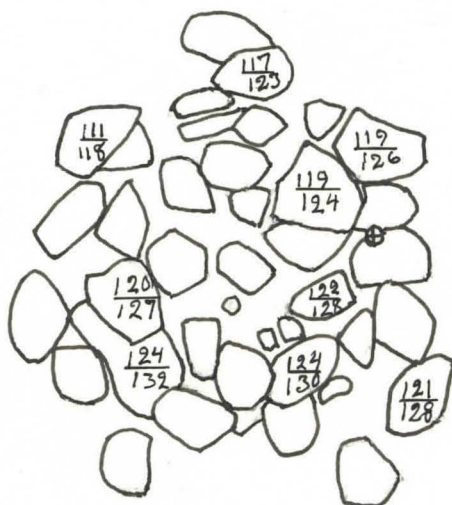
1:10

VP = 354 = 155,74

A:6

+

A:5

+

I:6

LIITE II

⊕

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUKSEEN.

I:b
+

⊕

HYRYNSALMI

VONKKA II

Liesi ruudussa II:b
L. Vedenpää 1961

1:10

KP 128

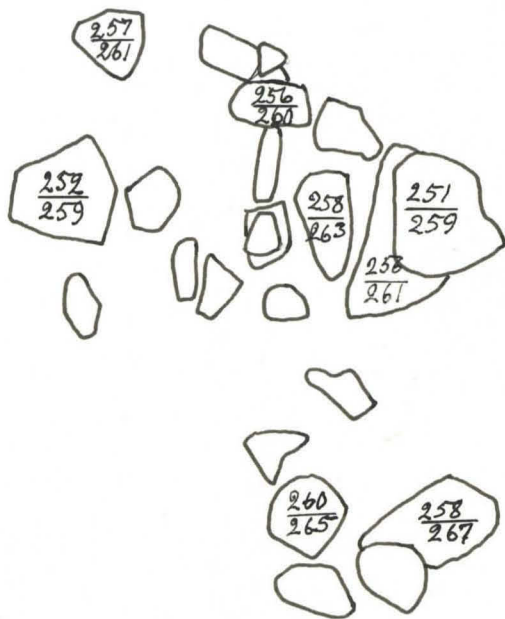
II:c
+

I:1
+

1:10

A:2

HYRYNSALMI
VONKKA II
L. VEDENPÄÄ 1961
KP 128

+

LIESI RUUDUSSA A:1

LIITE 12.

M. HUURTEEN KAIVAUSKERTOMUS.

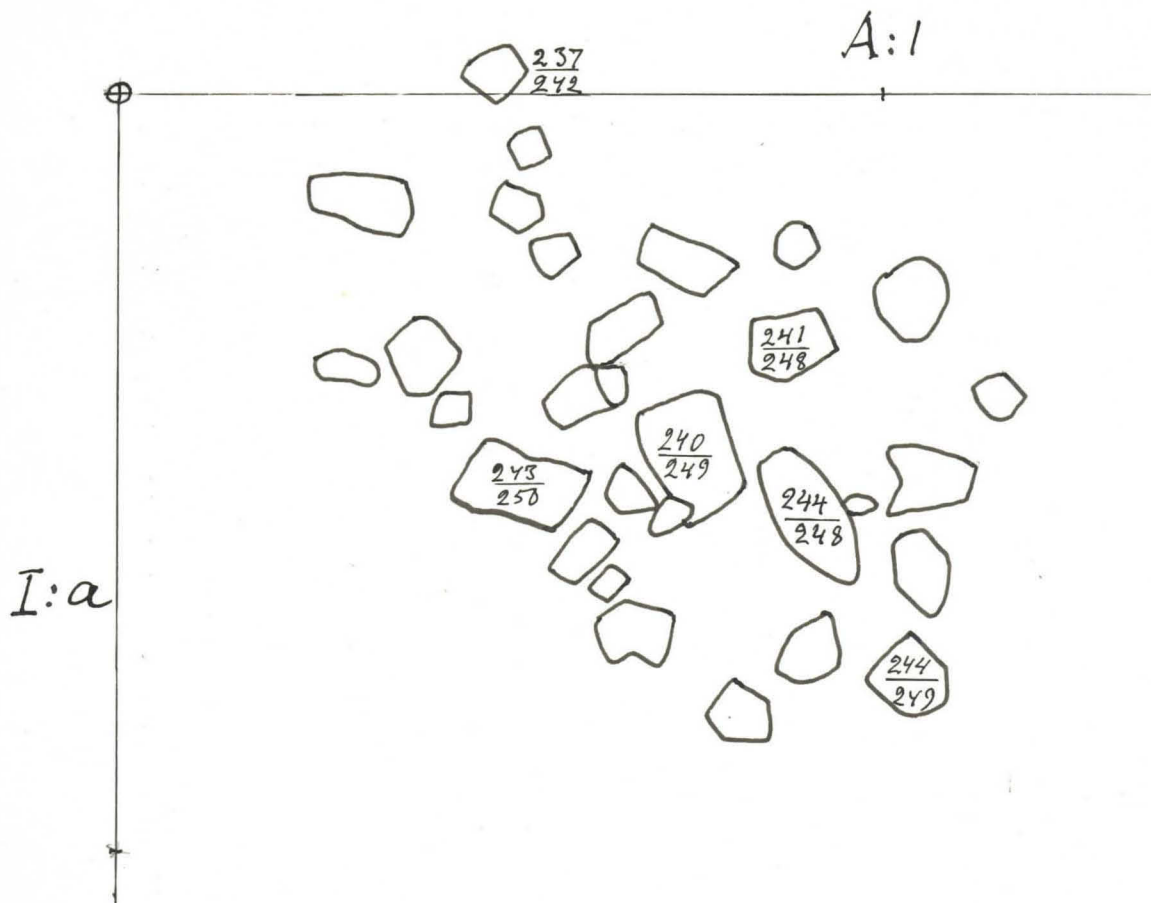
LIITE 13

M. HUURTEEN KAIVAUS

HYRYNSALMI
VONKKA II
Liesi ruudussa I:1
L. Vedenpää 1961

1:10

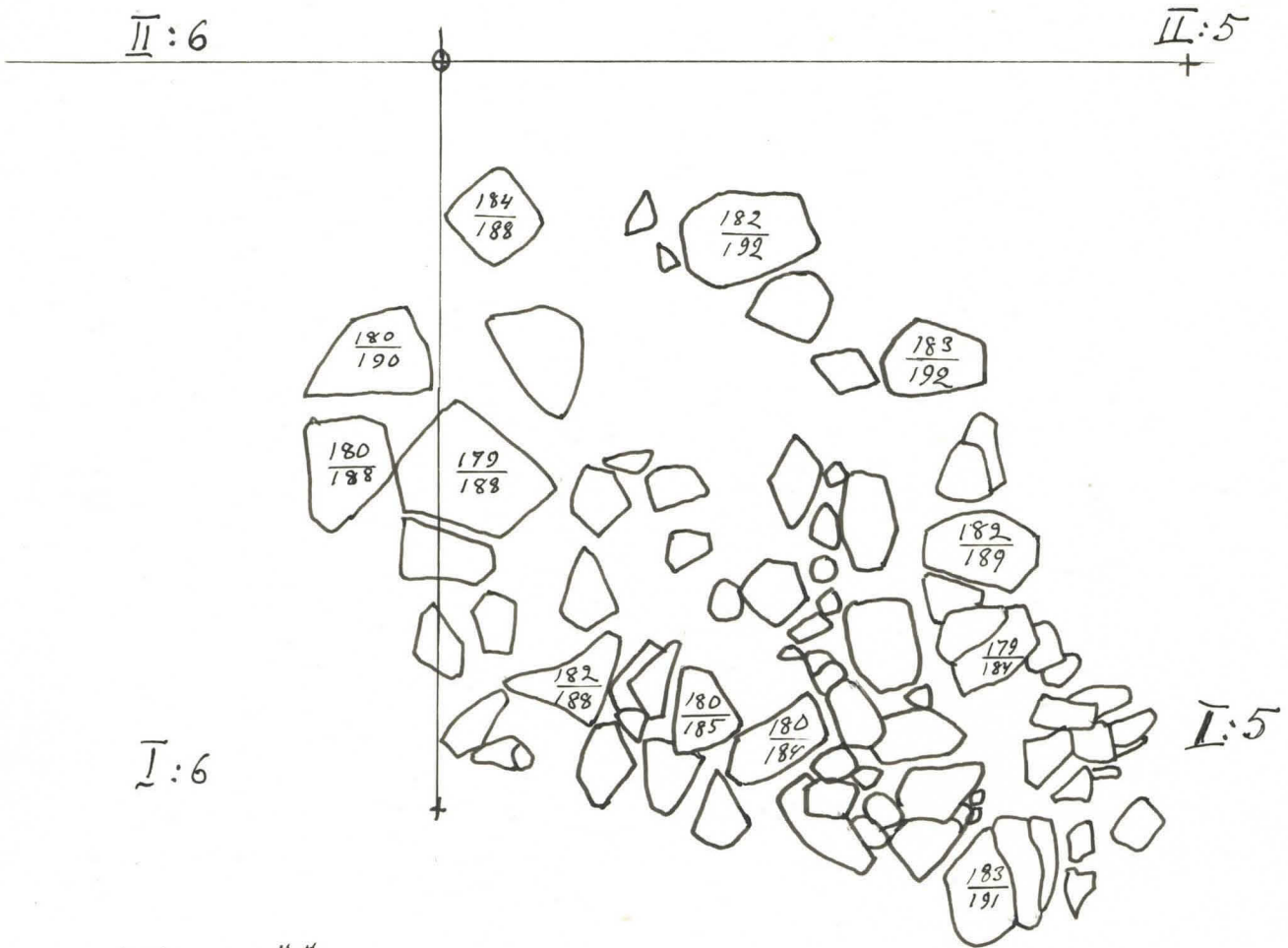
KP 128

HYRYNSALMI
VONKKA II

Liesi ruudussa I:5

L. VEDENPÄÄ 1961
K.P. 128
1:10

LIITE 14.
M. HUURTEEN
KAIVAUS

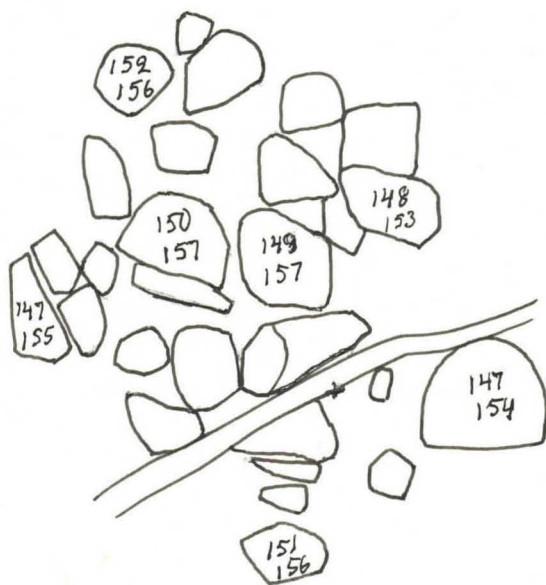
II:5

HYRYNSALMI
VONKKA II
Liesi ruudussa II:6
L.Vedenpää 1961
+ 1:10
KP 128

I:5

Ruutu I:6
↓

+

LIITE 15

M. HURTEEN
KAIVAUS

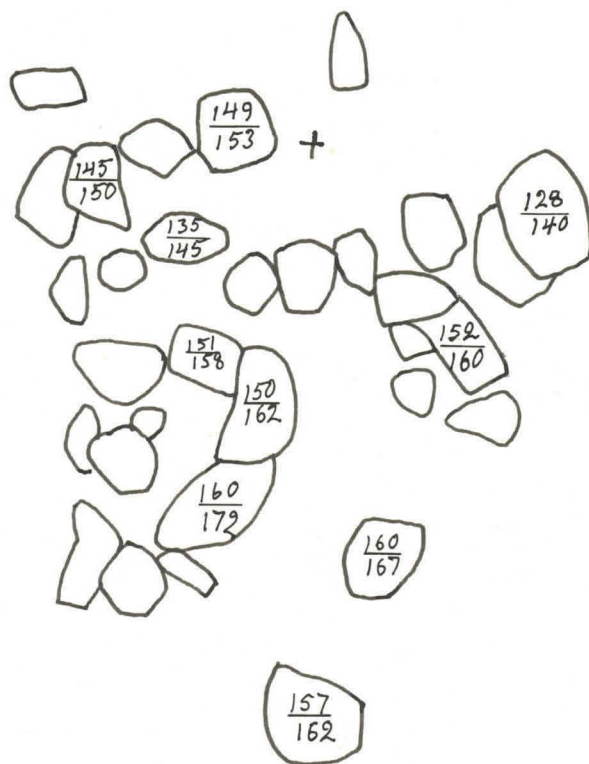
HYRYNSALMI
VONKKA II
Liesi ruudussa A:8
L. Vedenpää 1961

1:10

PK 128

B:9

B:8

A:9

LIITE 16

M. HURTEEN
KAIVAUS.

A:8

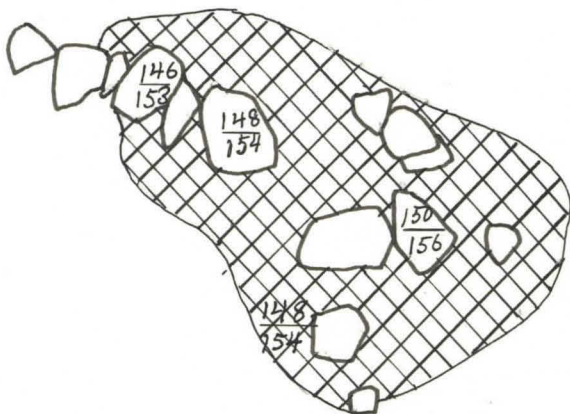
HYRYNSALMI
VONKKA II
L. VEDENPÄÄ 1961

LIITE 17
M. HUURTEEN
KERTOMUS

Liesi ruudussa I:8

1=10

KP 128

+ I:9

+

II:8

II:9

LIITE 18
M. HUURTEEN
KAIVAUS

B:10

B:11

A:10

LIESI RUUDUSSA A:11

HYRYNSALMI

VONKKA II

L.VEDENPÄÄ 1961.

1:10
KP 128

LIITE 19.

M. HUURTEEN
KAIVAUS

KP 128

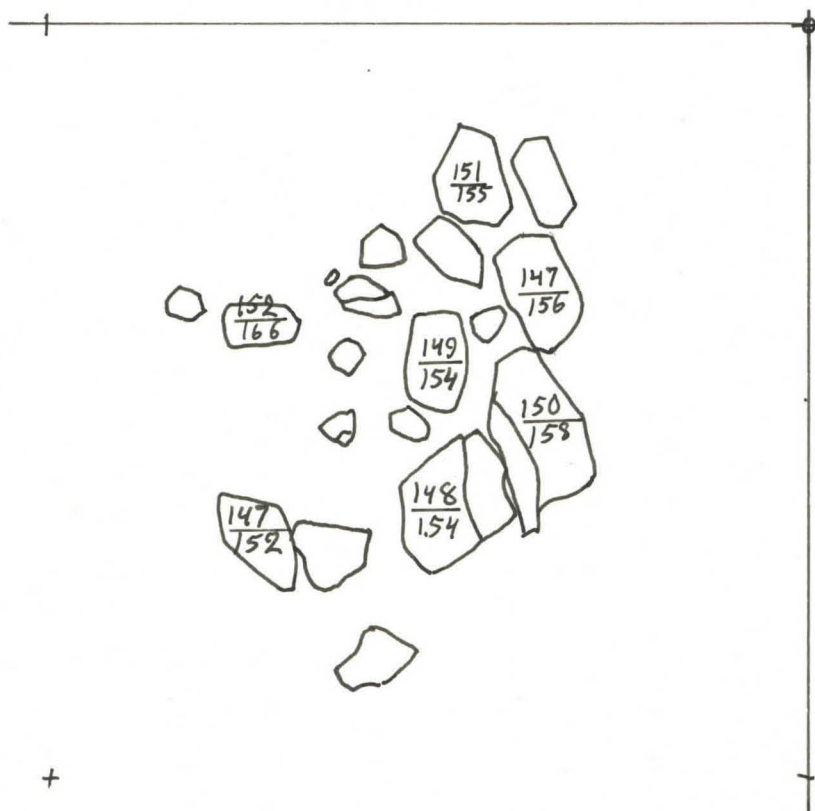
HYRYNSALMI

VONKKA II

Liesi ruudussa I:12

Liisa Vedenpää 1961

1:10

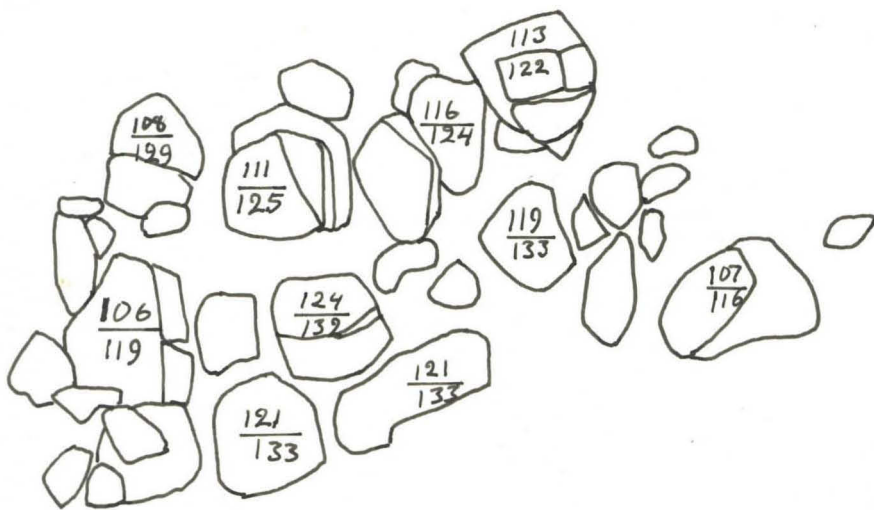

Liesi ruudussa C:12

C:11

D:11

D:12

HYRYNSALMI
VONKKA II
L. VEDENPÄÄ 1961

1:10

KP 128

HYRYNSALMI
VONKKA II

L. VEDENPÄÄ 1961

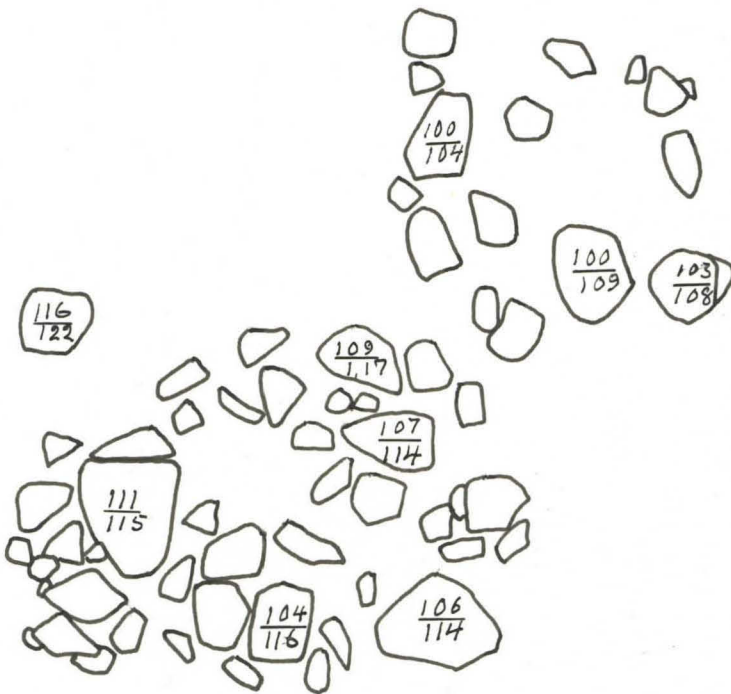
Liesi ruudussa C:13
1 kerros

1:10

Kp. 128

B:14

+

B:13

+

+

LIITE 21

M. HUURTEEN
KAIVAUS

HYRYNSALMI
VONKKA
Liesi ruudussa C:13
2 kerros
L. Vedenpää 1961

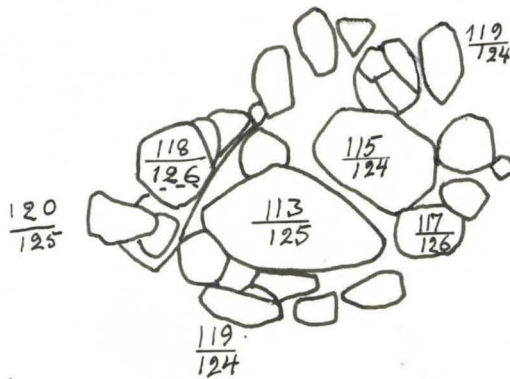
1:10

B:14.

+

B:13

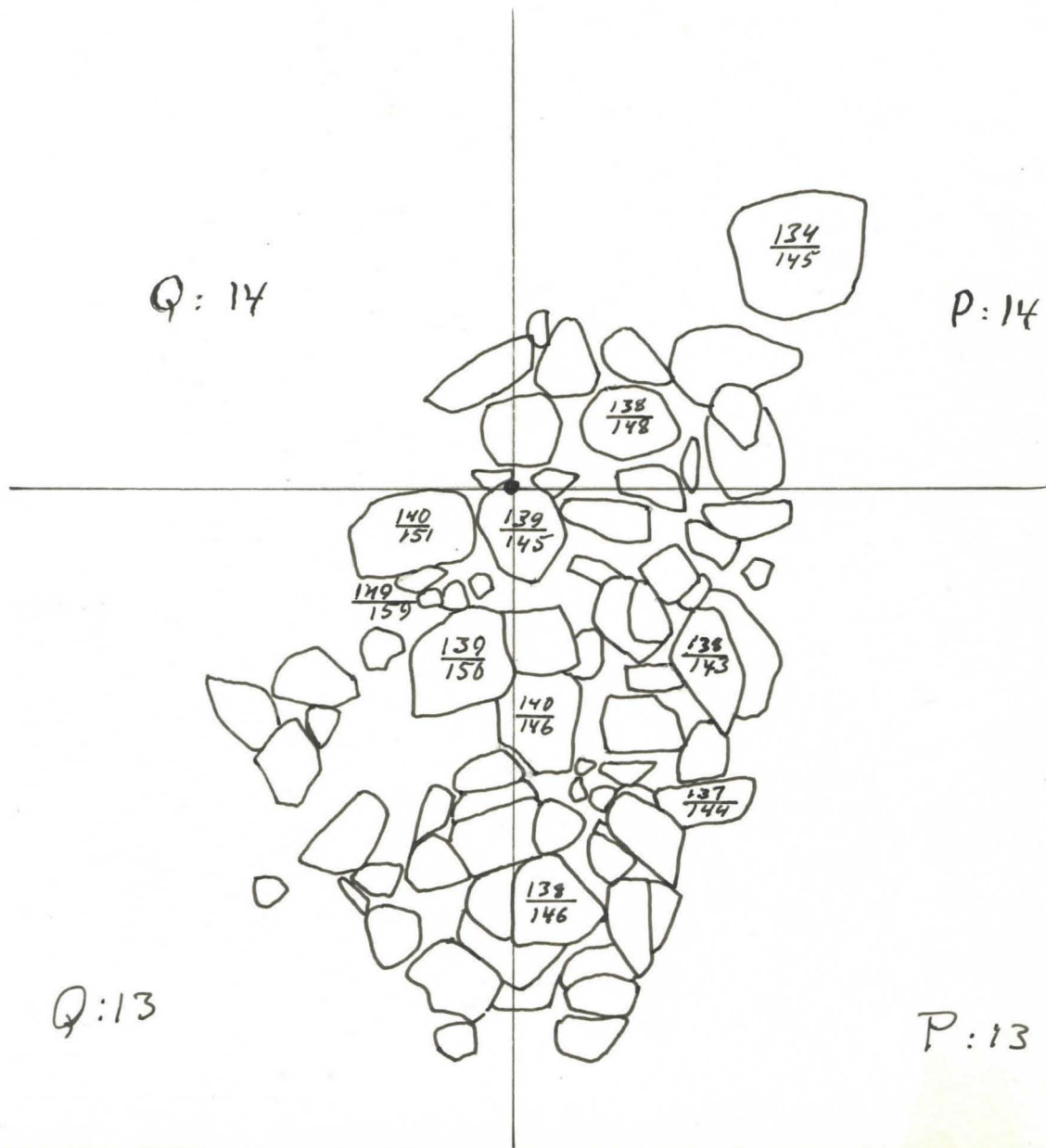
142

LIITE 22
M. HUURTEEN
KAIVAUS

HVRYSALMI
VONKKA II
L. VEDENPÄÄ 1961.

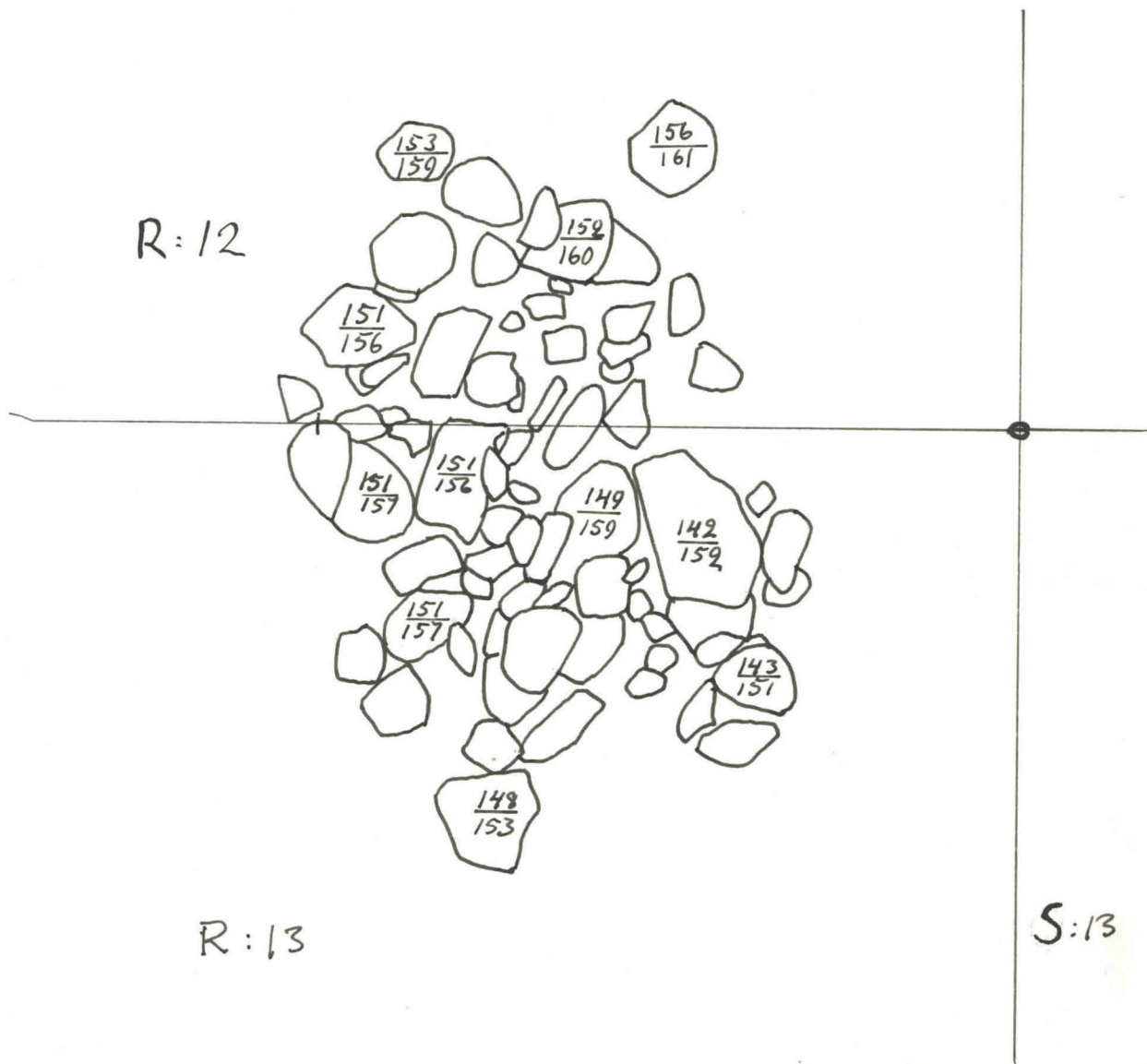
LIITE 23
M. HUURTEEN
KAIVAUS

Liesi ruudussa P:13
1:10 KP 128

HYRYNSALMI
VONKKA II
Liesi ruudussa R:13
Liisa Vedenpää 1961
1:10
KP 128

HYRYNSALMI

VONKKA II

Likamaajälki ruudussa II:2

L. Vedenpää 1961

1:10

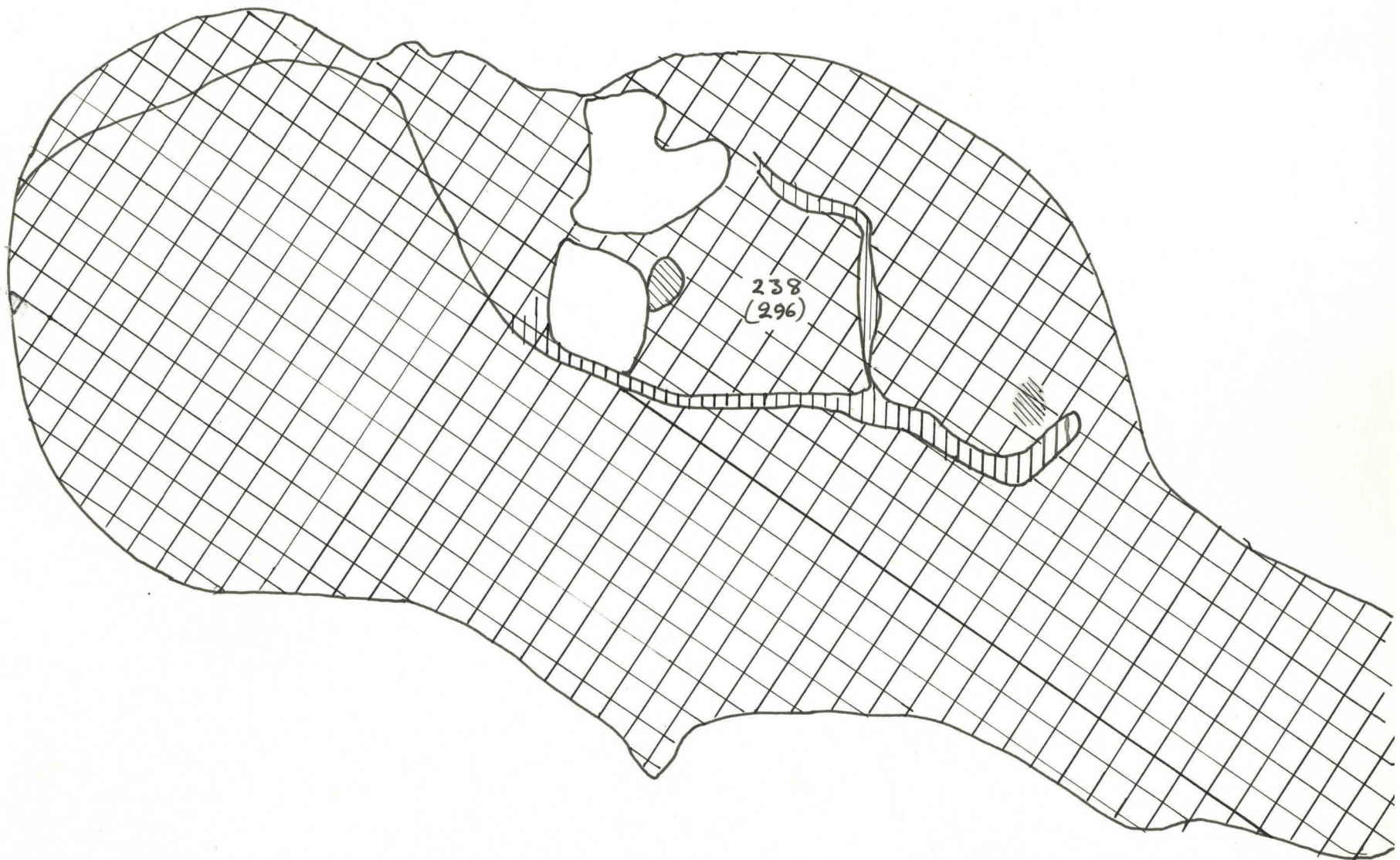
KP. 128

LIITE 25

M. HUURTEEN

KAIVAUS.

III:3

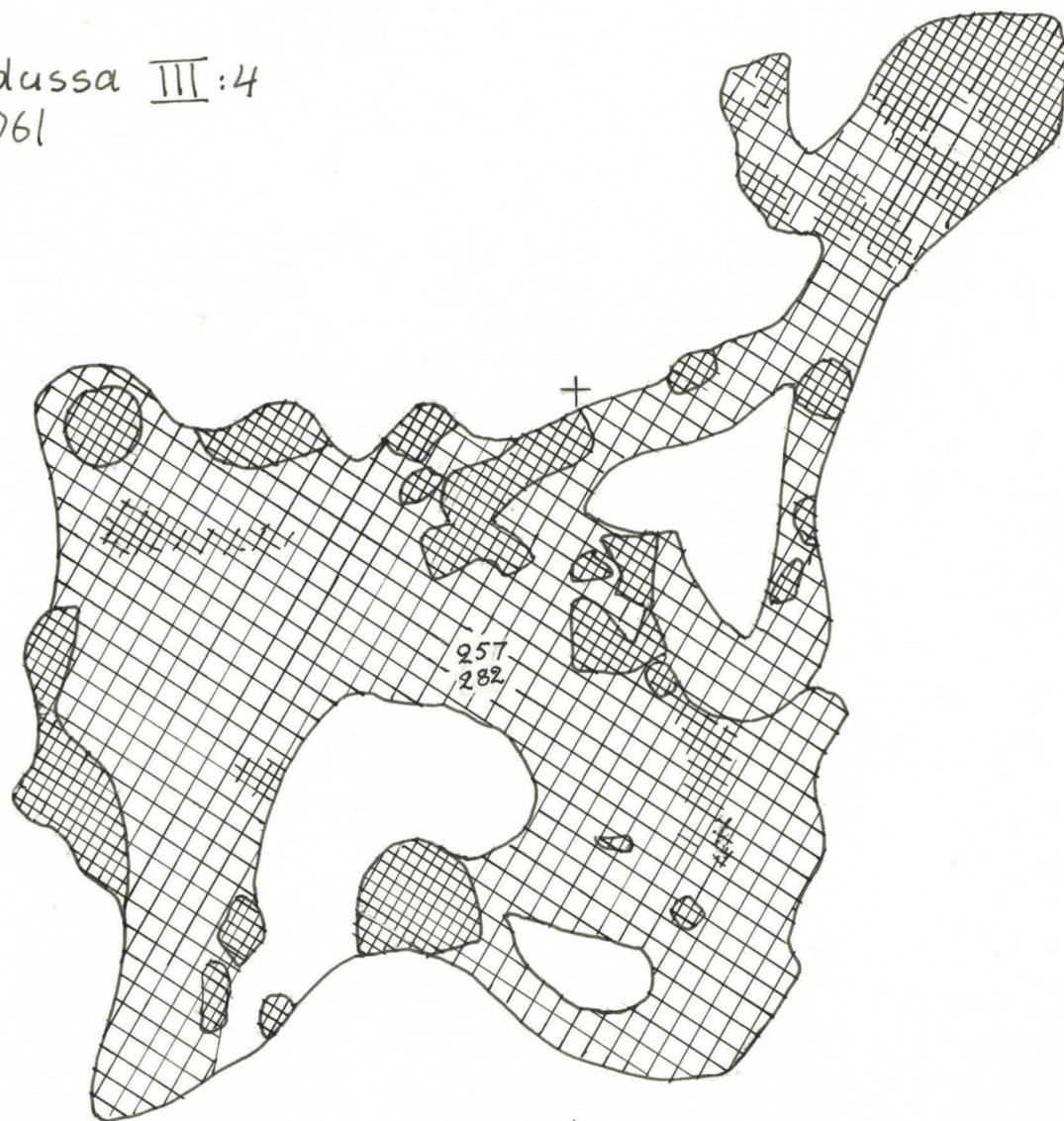
HYRYNSALMI
VONKKA II
Lika- ja nokimaajälki ruudussa III:4
L. Vedenpää 1961

1:10
KP 128

LIITE 26.

M. HUURTEEN
KAIVAUS

II:4

25730

KUVA 1.
KAIVAUSALUE VONKKA I VAAKITUS-
KONEEN JÄRSIITÄ OIKEALLE OLEVAN MÄNNYN
TOISELLA PUOLEN.

25731

KUVA 2.
KAIVAUSTA VONKKA I:ssä

25732

KUVA 3

LIESI RUUDUSSA I:6 - A:6 (VONKKA I)

VRT. KARTTA LIITE 10.

25733

25734

KUVA 4.

VONKKA, VAS. KAIVAUSKÄYNNISSÄ ALUEELLA I.
ALUE II OIKEALLA NIEMESSÄ.

25735

KUVA 5.

KAIVAUSALUEEN II PAALUTUSTA.
NIEMESSÄ OIKEALLA CAMPING-ALUE.

25736

KUVA 6.
KAIVAUSTA RIVILLÄ I

25737

KUVA 7
KAIVAUSTA RIVILLÄ I

25738

KUVA 8
KAIVAUSTA RIVILLÄ II

25739

**KUVA 9
KAIVAUSTA RIVILLÄ A**

25740

**KUVA 10.
KAIVAUSTA RUUDUISSA
O-Q: 13**

25741

**KUVA 11.
KIERTÄEN HANGATTU
HIOMALAAKA RUUDUSTA III: 3
MITAT 44 x 30 (16) x 15 sm.
JÄTETTY HYRYNSALMEN KANSALAIS-
KOULULLE**

25742

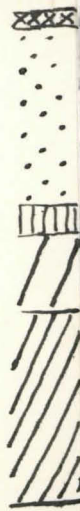
KUVA 12.

25743

KUVA 13.

PROFIILI ↑
RUUDUSSA I:1 →
VRT PROFILIPIRRROS
LIITE 5

25744

KUVA 14.

PROFIILI RUUDUSSA I:6-C
VRT. PROFILIPIRRROSLIITE 5.

25745

KUVA 15.

25746

KUVA 16.

25747

KUVA 17.

25748

KUVA 18.

25749

KUVA 19.

28750

KUVA 20.

25751

KUVA 21
LIESI LAPION EDESSÄ. NUOLEN OSBIT-
TAMASSA SUUNNASSA RUUDUSSA II: 2
KIRVEET 15393:1027 JA 1028

25752

KUVA 22 .

liite 36

HYRYNSALMI
VONKKA II

LIESI
RUUDUSSA

I=5
(LIITE 14)

25753

KUVA 23.

25754

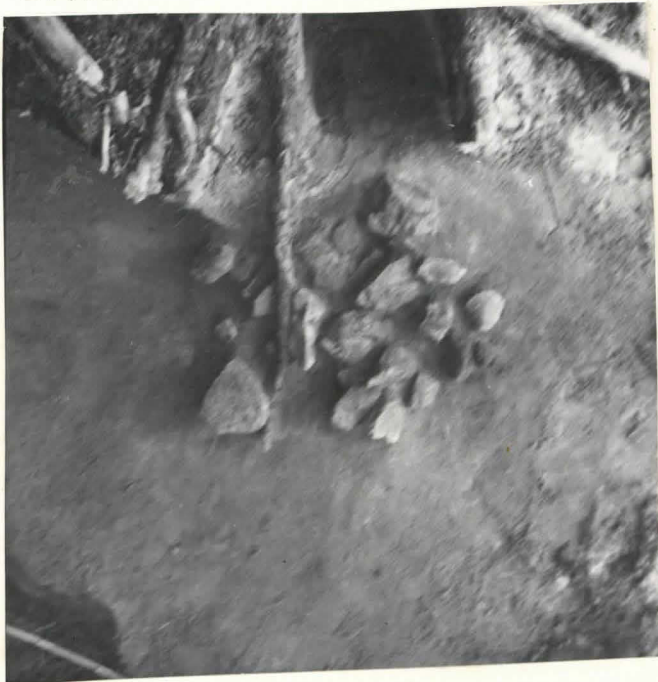
KUVA 24.

25755

KUVA 25.

25756

KUVA 26.

25757

KUVA 27.
LIESI RUUDUSSA I:8
(LIITE 17)

25758

KUVA 28.
LIESI RUUDUSSA A:8
(LIITE 16)

25759

KUVA 29

25760

KUVA 30.

LIESI RUUDUSSA A:11
(LIITE 18)

25761

KUVA 31.

LIESI RUUDUSSA I:12.
(LIITE 19)

25762

KUVA 32.
LIESI RUUDUSSA C:II
(LIITE 7)

25763

KUVA 33.
LIESI RUUDUSSA B:II
(LIITE 7)

25764

KUVA 34.
LIESI JA KIVEYSTÄ RUUDUISSA
D-E:12

25765

KUVA 35.
LIESI RUUDUSSA C:12
(LIITE 20)

HYRYNSALMI
VONKKA II
LIESI RUUDUSSA
C=13
(LIITTEET 7, 21
JA 22)

25766

KUVA 36.
1. KERROS

25767

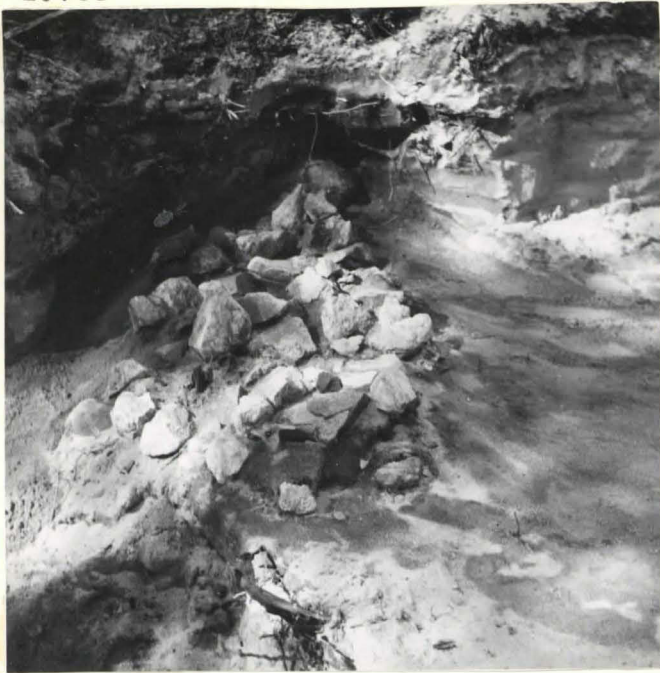

KUVA 37
2. KERROS

liite 43

HYRYNSALMI
VONKKA II
LIESI
RUUDUSSA
P: 13
(LIITE 23)

25768

KUVA 38.

25769

KUVA 39.

liite 44

HYRYNSALMI
VONKKA II

25770

KUVA 40.

LIESI
RUUDUSSA
R:13.
(LIITE 24)

25771

KUVA 41.

"HAUTA"

RUUDUISSA

C-E: 12-13

(LIITE 7)

25772

KUVA 42.

25773

KUVA 43.

25774

KUVA 44.
KAIVAUSALUETTA PEITETÄÄN.

25775

KUVA 45.
TYÖ TEHTY ON..